

ALM-riskit

ALM-riskit vaikuttavat merkittävästi markkinaehtoihin arvoihin, riskeihin ja pääomatarpeeseen koko taseen tasolla. Sampo-konsernin yhtiöt analysoivat ALM-riskejä ja seuraavat ALM-positioita aktiivisesti. ALM-riskit otetaan huomioon sijoituksia hallittaessa sekä vakuutus tuotteita kehitettäessä. ALM-riskit sisältävät

myös likviditeettiriskin ja muita riskejä, jotka voisivat kumuloitua koko taseen tasolla.

ALM-riskejä koskevat riskimääritelmät löytyvät [liitteestä 2 \(Riskien määritelmät\)](#).

Tasehallinnan periaatteet

Sampo-konsernissa vakuutusvelat ovat sijoitustoiminnan lähtökohta. Vakuutusvelkoja mallinnetaan ja analysoidaan, jotta voidaan muodostaa käsitys niiden odotetuista tulevaisuuden kassavirroista ja herkkyydestä sellaisten tekijöiden, kuten inflaation, korkojen ja valuuttakurssien, muutoksille.

Vakavaraisuusarvio ja riskinottohalukkuus määrittävät yleisesti kyvyn ja halukkuuden ottaa riskiä. Mitä

vahvempi vakavaraisuusarvio ja mitä korkeampi riskinottohalukkuus, sitä enemmän sijoitussalkku voi mahdollisesti poiketa sellaisesta sijoitussalkusta, joka noudattaa vakuutusvelkojen kassavirtoja.

Luottoluokitustavoitteet ja viranomaisien vaatimukset vaikuttavat merkittävästi markkina- ja likviditeettiriskien ottoon koko taseen tasolla ja erityisesti riskien ottoon sijoitussalkkujen osalta.

Tasehallinta If Vahinkovakuutuksessa

ALM-riskiä hallitaan If Vahinkovakuutuksessa Sampo-konsernin periaatteiden mukaisesti. Tasehallinta huomioidaan yleisessä riskinottohalukkuudessa ja sitä ohjaavat If Vahinkovakuutuksen sijoituspolitiikat.

Kirjanpidossa suurin osa vastuuvälillä on kirjattu nimellisarvoon. Merkittävä osa vastuuvälillä (eläkemuuotoinen korvausvastuu) diskontataan kuitenkin viranomaisäännösten mukaisilla koroilla. Tilinpäätöksen näkökulmasta If Vahinkovakuutus on näin ollen altistunut lähinnä inflaatiossa ja viranomaisäännösten mukaisissa diskonttauskoroissa tapahtuville muutoksille. Taloudellisesta näkökulmasta,

jonka mukaan vakuutusvelkojen rahavirrat diskontataan vallitsevilla markkinakoroilla, If Vahinkovakuutus on altistunut sekä inflaation että nimelliskorkojen muutoksille. Lisätietoja on [Vastuuvälillä liittyvien riskien herkkyydet, If Vahinkovakuutus, 2015 -taulukossa Vahinkovakuutusriskit-osiossa](#).

ALM-riskin pitämiseksi yleisen riskinottohalukkuuden puitteissa tehdään vakuutusvelkojen rahavirtoihin valuutaltaan ja kassavirroiltaan täsmäviä korkoinstrumenttisijoituksia ja käytetään valuuttajohdannaisia.

Tasehallinta Mandatum Lifessä

Mandatum Lifin hallitus hyväksyy vuosittain sekä eriytettyä omaisuutta että muuta yhtiön sijoitusriskillä olevaa omaisuutta koskevat sijoituspolitiikat. Näissä politiikoissa määritetään sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit.

Eriytetylle omaisuudelle tehdyssä sijoituspolitiikassa määritellään riskinkantokyky ja tähän liittyvät seurantarajat. Eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan tulevien lisätujen vastuu kantaa ensimmäisenä mahdolliset sijoitustoiminnan tappiot ja siten myös

riskinkantokyky perustuu tulevien lisätujen vastuun määrään. Eri seurantarajat perustuvat määriteltyihin omaisuuden stressitesteihin.

Muuta sijoitusomaisuutta koskevassa sijoituspolitiikassa määritetään koko yhtiön vakavaraisuusarvioon perustuvat seurantarajat hyväksyttävälle riskien enimmäismäärälle ja tätä vastaavat riskienhallintakeinot. Seurantarajat ovat Solvenssi II -säännösten mukaisen SCR:n päälle asetettuja

hälytysrajoja ja niiden tasot perustuvat ennalta määriteltuihin omaisuuden stressitesteihin. Näiden seurantarajojen ja vastaavien toimintaohjeiden yleisenä tavoitteena on ylläpitää vaadittava vakavaraisuus.

Yllämainittujen seurantarajojen alittuessa tasehallintakomitea informoi asiasta hallitusta ja hallitus tekee pääomituksien ja taseen markkinariskeihin liittyvät päätökset.

Mandatum Lifen laskuperustekorollisen vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot ja ylimääräiset lisäsijoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa yhtiön laskuperustekorollisia vakuutuksia. Yhtiön korvausmenoihin ei sisälly merkittävää inflaatoriskiä, ja näin ollen Mandatum Lifen osalta inflaatoriski liittyy pääasiassa hallinnollisiin kuluihin.

Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla riittävä tuotto, jotta laskuperustekorko, kohtuusperiaatetulkinnan mukaiset asiakashyvitykset sekä omistajien tuottovaatimus voidaan kattaa. Pitkällä aikavälillä merkittävin riski on se, ettei korkosijoituksilla saavuteta vastaavalle vastuuvälille taattua vähimmäistuottoa. Sijoitus- ja pääomituspäätösten lisäksi Mandatum Life on tehnyt toimenpiteitä vakuutusvelkojen osalta hallitakseen taseen korkoriskiä. Yhtiö on alentanut uusien sopimusten laskuperustekorkoa, täydentänyt vastuuväliä korkotäydennyksillä sekä muokannut olemassa olevien sopimusten ehtoja ja hallinnointiprosesseja tavalla, jotka mahdollistavat korkoriskin tehokkaamman hallinnan.

Taseen korkoriskit

Laskevalla korkotasolla on negatiivinen vaikutus Sampo-konsernille, sillä yhtiöiden velkojen duraatiot ovat varojen duraatioita pidempiä. Riskiä vähentää

osaltaan se, että suurin osa Sampo Oyj:n veloista on sidottu lyhyen aikavälin korkoihin.

Likviditeettiriskit

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Sampo-konsernin liiketoiminnoissa, sillä useimmissa liiketoiminnoissa velat ovat verrattain vakaita ja ennustettavia. Riittävä osa sijoitusvaroista on lyhytaikaisia rahamarkkinainstrumentteja sekä likvidejä valtioiden joukkovelkakirjoja. Lisäksi Sampo-konsernin yhtiöt hallinnoivat likviditeettiriskiä päivätasolla ja lisäksi ne huolehtivat proaktiivisesti sekä emoyhtiön että tytäryhtiöiden luottokelpoisuudesta ja maineesta.

Sampo-konsernissa likviditeettiriskiä hallitaan yhtiöittäin, joiden vastuulla on likviditeettisuunnittelu ja riittävien likviditeettipuskurien ylläpito. Likviditeettiriskejä seurataan varoista, veloista sekä muusta liiketoiminnasta aiheutuvien odotettujen kassavirtojen perusteella. Tytäryhtiöissä likviditeettipuskurin riittävyys riippuu vakuutustoiminnan lähtevästä kassavirrasta. Emoyhtiössä likviditeettipuskurin riittävyys riippuu mahdollisista strategisista järjestelyistä ja yleisesti Sampo Oyj:n likviditeettiasema pyritään pitämään vahvana. Vuoden 2015 lopussa kunkin yhtiön maksuvalmiustilanne oli sisäisten vaatimusten mukainen.

If Vahinkovakuutuksessa likviditeettiriski on rajallinen,

koska vakuutusmaksut kerätään ennen vakuutusturvan alkamista ja suurten korvausmaksujen ajankohdat tiedetään yleensä jo kauan ennen niiden maksupäivää. Likviditeettiriskejä hallitaan maksuliikennetoiminnoissa, jotka vastaavat likviditeettisuunnittelusta. Likviditeettiriskiä vähennetään sijoittamalla likvideihin instrumentteihin. Saatavilla oleva rahoitusvarojen likviditeettipuskuri eli se osuus varoista, joka voidaan muuttaa rahaksi tiettyä ajanhetkenä, analysoidaan ja raportoidaan ORSA-komitealle.

Mandatum Lifessa suuri muutos takaisinostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeettiin. Kuitenkin vain suhteellisen pieni osa vakuutussopimuksista on takaisinostettavissa, mistä johtuen korvausmaksujen ennustaminen pystytään tekemään lyhyellä tähtämellä erittäin tarkasti.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo Oyj, 31.12.2015 -taulukossa on esitetty vastuuväliä sekä rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit. Taulukossa esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu sijoitusten, rahoitusvelkojen sekä vastuuväliä odotetuista kassavirroista.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo Oyj, 31.12.2015

Milj. €	Kirjanpitoarvo			Kassavirta						
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	2016	2017	2018	2019	2020	2021-2030	2031-
If Vahinkovakuutus										
Rahoitusvarat	12 730	1 977	10 753	2 079	1 559	1 590	1 744	1 824	692	0
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	809	0	809	-11	-12	-101	-7	-7	-116	0
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	-0	-1	-1	-1	0	0	0
Vastuuvelka	9 194	0	9 194	-3 108	-1 092	-648	-481	-404	-2 144	-1 904
Mandatum Life										
Rahoitusvarat	6 543	2 922	3 621	682	550	726	336	878	658	15
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	194	0	194	-37	-5	-5	-6	-5	-64	-228
joista koronvaihtosopimuksia	1	0	1	-0	0	0	-1	0	0	0
Vastuuvelka	4 506	0	4 506	-516	-447	-407	-383	-351	-2 352	-1 787
Sampo Oyj										
Rahoitusvarat	1 618	988	630	60	80	118	167	44	274	228
joista koronvaihtosopimuksia	10	0	10	19	18	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	2 318	0	2 318	-703	-556	-262	-39	-367	-508	0
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritetty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen, näihin lukuihin liittyy epävarmuutta. Mandatum Lifin sijoituksissa Baltia-tytäryhtiön sijoitukset on sisällytetty kirjanpitoarvoihin, mutta ei kassavirtoihin.

Sampo-konsernilla on suhteellisen alhainen määrä rahoitusvelkoja ja niihin liittyvä jälleenvakuutusriski on konsernissa siten suhteellisen vähäinen. Sampo Oyj laski liikkeelle vuoden 2015 aikana kaksi julkista joukkovelkakirjaa, yhteensä 3 miljardin Ruotsin kruunun edestä, sekä useita Mandatum Lifin yksityisasiakkaille kohdennettuja pienempiä velkakirjoja. Sampo-konsernin yhtiöillä on liiketoimintasuhdetta useiden luottokelpoisten vastapuolien kanssa, mikä vähentää riskiä siitä, että

Sampo-konserni ei kykenisi tekemään jälleenvakuutus sopimuksia tai johdannaistransaktioita aina tarpeen tullen.

Koska likviditeettiriskistä aiheutuvaa pääoman tarvetta ei voida yksiselitteisesti kvantifioida, sitä ei suoraan huomioida pääoman tarvetta koskevissa laskelmissa. Näin ollen ALM-riskeistä vain korkoriski tulee suoraan huomioiduksi taloudellisen pääoman määrässä.